

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศในพฤติกรรมการช่วยเหลือ โดยศึกษาตามแนวทฤษฎีของอิกลิ (Eagly, 1987) ใช้การทดลองภาคสนามในการทดสอบสมมติฐาน จากผลการหาค่าความแตกต่างระหว่างสัดส่วน ค่าสถิติทดสอบที่สามารถอธิบายผลการวิจัยตามสมมติฐานที่เสนอไว้ ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 "เพศชายให้ความช่วยเหลือมากกว่าเพศหญิง"

ผลการวิจัยครั้งนี้เฉพาะการทดลองแลกเหรียญที่สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่า พฤติกรรมนี้เพศชายสามารถทำได้ง่ายกว่าเพศหญิง เพียงแต่เพียงล้างมือลงในกระเป๋ากางเกงเพื่อค้นหาเหรียญ ส่วนเพศหญิงต้องเปิดกระเป๋าสะพายเพื่อหากระเป๋าสตางค์ จากนั้นจึงค้นหาเหรียญจากกระเป๋าสตางค์อีกที หรืออาจกล่าวได้ว่า ผู้หญิงมีความสูญเสียเวลามากกว่าทำให้การช่วยเหลือของผู้หญิงมีน้อยกว่า ส่วนอีก 2 การทดลองไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ ลาทาเน และดาร์เลย์ (Latane and Darley, 1970) ได้ทำการทดลองขอความช่วยเหลือ 5 แบบ โดยเป็นการขอความช่วยเหลืออย่างง่าย ๆ 3 การทดลอง ซึ่งการทดลองถามเวลาเป็นการทดลองหนึ่งของ 3 การทดลองนั้น ลาทาเน และดาร์เลย์พบว่า ถ้าเป็นการขอความช่วยเหลืออย่างง่าย ๆ จะไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศในการให้ความช่วยเหลือ ส่วนการทดลองส่งจดหมายอธิบายได้ว่า ผู้ถูกขอความช่วยเหลือเพศชาย อาจตีความว่าเป็นพฤติกรรมที่ผู้ขอความช่วยเหลือต้องพึ่งพาผู้ถูกขอความช่วยเหลือน้อยกว่าที่ผู้ถูกขอความช่วยเหลือเพศหญิงตีความ เนื่องจากอาจคิดว่าการที่ผู้ขอความช่วยเหลือจะเดินไปส่งจดหมายเองก็คงเสียเวลาเพิ่มอีกไม่มาก จึงทำให้ผู้ขอความช่วยเหลือเพศชายให้ความช่วยเหลือพอ ๆ กับที่เพศหญิงให้ความช่วยเหลือ

สมมติฐานข้อที่ 2 "ผู้ขอความช่วยเหลือเพศหญิงได้รับความช่วยเหลือมากกว่าผู้ขอความช่วยเหลือเพศชาย"

ผลการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานทั้ง 3 การทดลองเหมือนกับที่ อิกลิและคราวลี (Eagly and Crowley, 1986) ทำการอภิวิเคราะห์ไว้ จะเห็นว่าผู้ถูกขอความช่วยเหลือทั้งเพศหญิงและเพศชาย ต่างให้ความช่วยเหลือผู้ขอความช่วยเหลือเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ทำให้ผู้ขอความช่วยเหลือเพศหญิงได้รับความช่วยเหลือมากกว่าผู้ขอความช่วยเหลือเพศชาย ทั้งนี้เนื่องจากผู้ถูกขอความช่วยเหลือเพศหญิง อาจรู้สึกว่าจะไม่ได้รับอันตรายจากการช่วยเพศเดียวกัน ส่วนผู้ถูกขอความช่วยเหลือเพศชาย มีลักษณะของความเป็นสุภาพบุรุษ ที่ให้ความช่วยเหลือเพศหญิงซึ่งเป็นเพศที่อ่อนแอ และต้องการการพึ่งพา

สมมติฐานข้อที่ 3 "ผู้ถูกขอความช่วยเหลือเพศหญิงให้ความช่วยเหลือผู้ขอความช่วยเหลือเพศหญิงมากกว่าให้ความช่วยเหลือเพศชาย"

ผลการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐาน 2 การทดลองคือการทดลองแลกเทรียญ และสังจดหมาย ซึ่งผลที่ได้เหมือนกับที่ อิกลิและคราวลี (Eagly and Crowley, 1986) ทำการอภิวิเคราะห์ไว้ ทฤษฎีบทบาททางสังคมของอิกลิ (Eagly, 1987) กล่าวว่าบทบาททางเพศแม้จะเป็นตัวสนับสนุนให้เกิดความช่วยเหลือ แต่ก็มี การห้ามการช่วยเหลืรวมอยู่ด้วย เนื่องจากเพศหญิงมีบรรทัดฐานที่มักหลีกเลี่ยงคนแปลกหน้า โดยเฉพาะเมื่อคนแปลกหน้าเป็นเพศชาย ดังนั้นเพศหญิงจึงให้ความช่วยเหลือเพศหญิงมากกว่าให้ความช่วยเหลือเพศชายในการทดลองแลกเทรียญ และ สังจดหมาย ส่วนการทดลองถามเวลาผู้ถูกขอความช่วยเหลือมีความสูญเสียน้อยกว่าอีก 2 การทดลอง ประกอบกับสถานที่ที่ทำการทดลองมีคนเดินพลุกพล่าน การได้รับอันตรายขณะให้ความช่วยเหลือมีความเป็นไปได้น้อย ทำให้ไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศในการให้ความช่วยเหลือของผู้ถูกขอความช่วยเหลือเพศหญิง

สมมติฐานข้อที่ 4 "ผู้ถูกขอความช่วยเหลือเพศชายให้ความช่วยเหลือผู้ขอความช่วยเหลือเพศหญิงมากกว่าให้ความช่วยเหลือเพศชาย"

ผลการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐาน 2 การทดลองคือการทดลองแลกเทรียญ และส่งจดหมาย ซึ่งผลที่ได้เหมือนกับที่ อิกลิและคราวลี (Eagly and Crowley, 1986) ทำการอภิวิเคราะห์ไว้ ในทฤษฎีบทบาททางสังคมของอิกลิ (Eagly, 1987) กล่าวว่า บทบาททางเพศของเพศชายที่เกี่ยวกับความช่วยเหลือและลักษณะการยึดถือตนเอง ก่อให้เกิดรูปแบบการช่วยเหลือของเพศชายในลักษณะความเป็นสุภาพบุรุษ ทำให้เกิดกฎว่าผู้ชายต้องปกป้องผู้หญิง ผลจากการวิเคราะห์เรื่องความเป็นสุภาพบุรุษ พบว่าเพศชายให้ความช่วยเหลือโดยตรงต่อเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโบรเวอร์แมน และคณะ (Broverman et al., 1972 อ้างถึงใน Eagly, 1987) ที่พบว่า ผู้ชายให้ความช่วยเหลือโดยตรงต่อผู้หญิงซึ่งได้ชื่อว่าเป็นเพศที่อ่อนแอ และต้องพึ่งพามากกว่าผู้ชาย ส่วนการทดลองถามเวลา เนื่องจากผู้ถูกขอความช่วยเหลือมีการสูญเสียน้อย ประกอบกับ อาจมีความเคยชินต่อการถูกถามเวลา เนื่องจากอาจพบเห็นบ่อย จึงทำให้ไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศ

สมมติฐานข้อที่ 5 "ผู้ถูกขอความช่วยเหลือเพศชายให้ความช่วยเหลือผู้ขอความช่วยเหลือเพศชายมากกว่า ผู้ถูกขอความช่วยเหลือเพศหญิงให้ความช่วยเหลือผู้ขอความช่วยเหลือเพศชาย"

ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สนับสนุนสมมติฐานทั้ง 3 การทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับการอภิวิเคราะห์ของอิกลิและคราวลี (Eagly and Crowley, 1986) ส่วนงานวิจัยของ เลวิน มาติเนส เบรส และโซเรนสัน (Levine, Martinez, Brase and Sorenson, 1994) ทำการทดลองทำปากกาตก ขอแลกเงิน ช่วยพาคนตาบอดข้ามถนน และช่วยคนขาเจ็บ พบว่า 3 การทดลองแรก เพศชายช่วยเพศชายมากกว่าเพศหญิงช่วยเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยอธิบายว่าเป็นเพราะเพศหญิงมีความกลัวในการเผชิญหน้ากับคนแปลกหน้า โดยเฉพาะเมื่อคนแปลกหน้าเป็นเพศชาย ส่วนการทดลองช่วยคนขาเจ็บ

ไม่พบความแตกต่างในการขอความช่วยเหลือของเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อเพศชาย อธิบายได้ว่า อาจเป็นเพราะคนแปลกหน้าไม่มีการเคลื่อนที่ ทำให้การคุกคามจากคนแปลกหน้ามีน้อยกว่าการทดลองอื่น ๆ

ดังนั้นผลการวิจัยที่ไม่พบความแตกต่างในครั้งนี้ อาจเกิดจากผู้ขอความช่วยเหลือ แต่งตัวคล้ายคลึงกับผู้ถูกขอความช่วยเหลือ ประกอบกับสถานที่ทำการทดลอง มีคนเดินพลุกพล่าน ทำให้ผู้ถูกขอความช่วยเหลือเพศหญิงรู้สึกว่าไม่เป็นการถูกคุกคาม จึงทำให้ผู้ถูกขอความช่วยเหลือเพศหญิงช่วยเหลือผู้ถูกขอความช่วยเหลือเพศชายได้มากไม่ต่างจากที่ผู้ถูกขอความช่วยเหลือเพศชาย ให้ความช่วยเหลือผู้ขอความช่วยเหลือเพศชาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย